

Nr 8.

Ankom till riksdagens kansli den 5 april 1935 kl. 4 e. m.

*Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckt motion om
ändrad lydelse av 15 § i kommunala vallagen.*

I en inom andra kammaren väckt, till konstitutionsutskottet hänvisad motion, nr 109, av herr *Niklasson m. fl.*, hemställes, att riksdagen måtte för sin del antaga följande

Förslag

till

Lag

**om ändrad lydelse av 15 § i kommunala vallagen den 6 juni 1930
(nr 253).**

15 §.

1 mom. Val av landstingsmän må äga rum, förutom å den i § 11 åsyftade dagen, jämväl å dagen före sagda dag. Beslut härom fattas på landet av kommunalstämma, eller, där kommunalfullmäktige finnas, av dessa och i stad av magistraten.

2 mom. Val av — — — av kyrkostämman.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Val av landstingsmän skall enligt 11 § kommunala vallagen förrättas tredje söndagen i september månad eller i stad, där magistraten så beslutar, närmast därförut infallande lördag; dock finnes möjlighet att utsätta valet till annan dag under tiden från och med den 13 till och med den 30 september, därest av vederbörande kommunala organ med kvalificerad majoritet så beslutes. Förutom å den sålunda åsyftade dagen må valen enligt 15 § i lagen jämväl förrättas å dagen närmast efter eller närmast före sagda dag; beslut härom fattas å landet av kommunalstämma resp. kommunalfullmäktige och i stad av magistraten. Om i valdistrikt på landet dylikt beslut fattats och om valet utsättes att ena förrättningsdagen äga rum å annan lokal än den sedvanliga, äger emellertid valnämnden enligt 16 § i lagen, där förhållandena det påkalla, bestämma, att den senare dagens valförrättning icke skall företagas förrän å andra dagen efter föregående förrättningsdag, dock att endera förrättningsdagen alltid skall vara en söndag. Har vidare val av kommunal- eller stadsfullmäktige bestämts till dagen för landstingsmannaval inom valdistriktet och utsättes ettdera valet till särskilda dagar — även val av kommunal- eller stadsfullmäktige kunna enligt 15 § kommunala vallagen bestämmas att äga

rum å två på varandra följande dagar — skall den sålunda utsträckt tiden enligt 17 § i lagen tillämpas jämväl i fråga om det andra valet.

Den ändrade lydelse av 15 § kommunala vallagen, som föreslås i motionen, innebär, att val av landstingsmän väl må kunna förrättas dagen före men däremot ej såsom för närvarande (alternativt) dagen efter den i 11 § åsyftade valdagen. Till stöd härför hava framhållits vissa olägenheter, som äro förenade med att röstningen inom något av de till samma valkrets hörande distrikten avslutas å senare dag än i de övriga. Sålunda har i motionen understrukits, att värdet av den preliminära röstsammanräkningen väsentligen minskas i dylika fall samt att fara föreligger för obehörig påtryckning å väljarna i de distrikt, där valet avslutas å senare dag än i de övriga, för vilka det preliminära röstresultatet redan tillkännagivits.

Utskottet finnes visserligen, att de av motionärerna anförda synpunkterna kunna vara förtjänta av beaktande. Men det i motionen åsyftade målet kan icke, såsom omedelbart torde framgå av den lämnade redogörelsen för gällande bestämmelser i ämnet, nås enbart genom den föreslagna ändringen i 15 § kommunala vallagen utan först genom en mera genomgripande revision av lagens 4 kapitel om valdag. För närvarande kan utskottet dock icke tillstyrka företaget av en sådan revision. Övervägandet härav bör anstå, till dess frågan om införande av de föregående år för andrakammarvalen villkorligt beslutade bestämmelserna om röstning å annan ort gjorts till föremål för ytterligare utredning för elektorsvalens och de kommunala valens vidkommande. Finner man härvid, att samma regler böra göras tillämpliga även för sist nämnda val eller vissa av dem, därvid elektors- och landstingsmannavalen i första hand torde ifrågakomma, lär det för dessa val, i likhet med vad som redan villkorligt beslutats i fråga om andrakammarvalen, medföra, att möjligheten att förrätta dem å annan dag än en för hela riket gemensam valdag bortfaller. Utskottet får därför i frågans nuvarande läge avstyrka bifall till motionen och hemställer alltså,

att förevarande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 4 april 1935.

På konstitutionsutskottets vägnar:

HARALD HALLÉN.

Närvarande: Herrar Hallén, Strömberg, Björkman, Oscar Gottfrid Karlsson*, Stendahl*, Bergman, Sandegård, David Pettersson*, Källman, Karl Bodin*, Anton Pettersson*, Andersson i Igelboda*, Lindskog*, Olsson i Mora, Vougt*, Nordström, Petersson i Broaryd, Björck i Kristianstad, Ossbahr* och Svensson i Landskrona.

---

* Ej närvarande vid justeringen.